

Nihil enim sūſque déque mouetur, ſed oportet vt ſemper aliquid præxiſtat: ſicuti nunc, natura quidem hoc modo: vt etiam aut ab intellectu, aut ab aliquo alio, hoc modo: deinde quiſnam primus ſit: differt enim quàm maximè. At neque Platoni poſſibile eſt dicere id, quod quandoque putat principium eſſe, quod ſe iſſum mouet: poſterior enim pariter cælo eſt anima, vt ait. Arbitrari itaque potentiam actu priorem, quodam quidem bene eſt, quodam modo verò minimè. Diſtum autem eſt, quo modo. Quòd autem actus ſit prior. Anaxagoras teſtatur. Intellectus nanque actu eſt: & Empedocles amicitiam & contentionem ponens: & qui ſemper eſſe motum aiunt, vt Leucippus. Quare non erat tempore infinito chaos, aut nox, verum ſemper eadem circuitio ne, aut aliter, ſi actus quidem prior potentia. Si verò ſemper idem circuitio ne, oportet vt aliquid ſemper ſimiliter operando permaneat. Quòd ſi futura eſt generatio, & corruptio, aliud operans aliter & aliter eſſe oportet. Neceſſe igitur eſt hoc quidem modo, illud ſecundum ſe operari, hoc verò ſecundum aliud. Aut igitur ſecundum diuerſum, aut ſecundum primum. Neceſſe autem eſt vt ſecundū hoc: hoc nanque rursus & ſibi, & illi cauſa eſt. Dignius ergo eſt, quod primum eſt: hoc nanque, vt ſemper ſimiliter ſe habeat, cauſa erat: vt verò aliter, aliud: vt autem ſemper aliter, ambo ſcilicet. Patet igitur, quòd motus quoque ita ſe habent. Cur igitur alia querere oportet principia?

CAPVT VII.

Cum verò & ita contingat (& ſi non ſic, ex nocte, & ſimul omnibus, & ex non ente erunt) hæc profecto ſoluentur: & aliquid, quod ſemper inſeſſabili motu mouetur: hic vero, circularis eſt. Et hoc non ſolum ratione, verum etiam opere patet. Quare æternum eſt profecto primum cælum: eſtque aliquid, quod mouet. Cum vero id, quod mouetur, & mouet, medium ſit, eſt etiam aliquid, quod non motum mouet, quod æternum, ſubſtantia, & actus eſt. Hoc autem modo, concupiſcibile, & intelligibile mouet, non motum. Horum autem prima eadem ſunt. Deſiderabile nanque, quod apparet bonum. Primum vero voluntate affectabile, quod eſt bonum. Magis vero appetimus, quia videtur, quàm videatur quia appetimus. Principium vero, intellectio: ac intellectus, ab intelligibili mouetur. Intelligibile vero, alter ordo eſt, qui per ſe ipſum eſt: & huius, ſubſtantia prima, atque huiusce, quæ ſimplex & ſecundum actum eſt.

A οὐδὲν γὰρ ὡς ἔτυχε κινεῖσθαι, ἀλλὰ δεῖ πᾶσι
 ἰσὺ ἀρᾶν, ὡς περὶ τῆς φύσεως ἀφ' ἑαυτῶν, βία δὲ,
 ἢ ἰσὺ νόου, ἢ ἀλλοῦ ὁπί. εἴτα ποῖα κερῶται.
 διαφέρει γὰρ ἀμύχανον ὄσον. ἀλλὰ μὲν οὐδὲ
 Πλάτωνι γὰρ οἶόν τε λήξῃν, ἡ δὲ οἴεται ἀρχὴν
 εἶναι τοῦ αὐτοῦ ἑαυτοῦ κινήσεως. ὡς περὶ γὰρ καὶ
 ἄμα τοῦ ὄψεσθαι ἢ ψυχῆς, ὡς φησὶ. τὸ μὲν δὲ
 δυνάμεν οὐδὲν ἐνεργείας κερῶται εἶναι, ἔστ
 B ἢ ὡς κελῶς, ἔστ δὲ ὡς οὐ. εἴρηται δὲ πῶς
 ὅτι δὲ ἐνεργεία κερῶται, μαρτυρεῖ Ἀναξα-
 γόρας (ὁ γὰρ νοῦς ἐνεργεία) καὶ Ἐμπεδοκλῆς
 τῶν φιλικῶν καὶ τὸ νεῖκος· καὶ οἱ αἰεὶ λέγοντες
 κίνησιν εἶναι, ὡς περὶ Ἀδύμπτου. ὡς ἐκ τῶν ἀ-
 πτερον χροῖον χροῖος ἢ νύξ, ἀλλὰ τὰ αὐτὰ αἰεὶ,
 ἢ περιόδῳ, ἢ ἄλλως, εἴ ποτε κερῶται ἐνεργεία
 δυνάμεως. εἰ δὲ τὸ αὐτὸ αἰεὶ περιόδῳ, δεῖ πᾶ-
 C αἰεὶ μῦθον ὡσαύτως ἐνεργεῖν. εἰ δὲ μέλλει
 γίνεσθαι καὶ φθορὰ εἶναι, ἄλλο δεῖ ἐνεργεῖν εἶναι
 αἰεὶ, ἄλλως καὶ ἄλλως. ἀνάγκη ἄρα ὁπί ἡ
 κατ' αὐτὸ ἐνεργεῖν, ὁπί δὲ κατ' ἄλλο. ἢ τοῦ
 ἄρα κατ' ἔτερον, ἢ κατ' τὸ κερῶται. ἀνάγκη
 δὲ κατ' αὐτὸ πᾶσι. πάλιν γὰρ ἐκεῖνο αὐτῶν τε ἀπὸ
 καὶ κείνου ἰκνού βέλπον τὸ κερῶται. καὶ γὰρ ἀ-
 πον ἡ ἐκεῖνο πᾶσι αἰεὶ ὡσαύτως· πᾶσι δὲ ἄλλως,
 D ἔτερον πᾶσι αἰεὶ ἄλλως, ἀμφὶ δὲ διλοῖσθαι. ἰκ-
 οῦ οὕτως καὶ ἔχουσιν αἰεὶ κινήσεως. πᾶσι ἄλλ-
 λας δεῖ ζητῆναι ἀρχάς.

Κεφάλαιον ζ.

Πεὶ δὲ οὕτως τ' ἐνδέχεται, καὶ εἰ μὴ
 οὕτως, ἐκ νυκτὸς ἔρχεται, καὶ ὁμοῦ παύεται,
 καὶ ἐκ μὴ ὄντος, λυοῖται αὐτὰ αὐτὰ καὶ εἰ ἔστι πᾶ-
 αἰεὶ κινήσεως κίνησιν ἀπαυσεῖν· αὐτῶν δὲ ἢ
 κίχλω καὶ πᾶσι οὐ λόγῳ μόνον, ἀλλ' ἐργῶ δὴ-
 E λον· ὡς αἰεὶ οὐδὲν οὐ κερῶται οὐ μῶς. ἔστ
 τοίνυν πᾶσι καὶ οὐ κινεῖ· ἐπεὶ δὲ τὸ κινήσεως καὶ
 κινήσεως, μῶς τοίνυν ὅτι πᾶσι κινήσεως κινή-
 σεως, αἰεὶ οὐδὲν καὶ ὅτι καὶ ἐνεργεία οὐσα· κινεῖ δὲ
 ὁ δὲ τὸ ὄρεκτον καὶ τὸ νοητὸν κινεῖ καὶ κινήσεως.
 πᾶσι πᾶσι τὰ κερῶται τὰ αὐτὰ. ὅτι πᾶσι μὲν τῶν
 γὰρ τὸ φαινόμενον κελόν βελήτων ἢ κερῶται,
 τὸ δὲ κελόν. ὄρεγμάδα δὲ ὅτι δὲ κελόν κελόν
 F ἢ δὲ κελόν, ὅτι ὄρεγμάδα ἀρχὴ γὰρ ἢ γένεσις νοῦ
 δὲ ἰσὺ πᾶσι νοητῶν κινήσεως. νοητὸν δὲ ἢ ἔτερον
 συστοιχία κατ' αὐτῶν· καὶ ταύτης ἢ οὐσία
 κερῶται, καὶ ταύτης ἢ ἀπλῶς, καὶ κατ' ἐνεργείαν.
 Est autem